

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

Δ/νση: Λ. Συγγρού 15 – 17

Τ.Κ.: 117 43 Αθήνα

Τηλ.: **213 20 63 822**

213 20 63 776

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Συνεδρίαση 5^η

Απόφαση υπ' αριθμ. 82/2026

Στην Αθήνα, σήμερα **28-01-2026**, ημέρα **Τετάρτη** και ώρα **13:00'**, στο κτίριο της Περιφέρειας Αττικής (Λ. Συγγρού 15-17), συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση η **Περιφερειακή Επιτροπή**, ύστερα από την υπ' αριθ. Πρωτ. **95428/23-1-2026** πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία κοινοποιήθηκε νόμιμα στα μέλη της, στις 23-01-2026.

Θέμα 13^ο

Άσκηση ή μη έφεσης κατά της υπ' αριθ. 11681/2025 απόφασης του 19ου Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

Στην συνεδρίαση συμμετέχουν:

Ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής, κος Νικόλαος Χαρδαλιάς και

Τα τακτικά μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής κκ.:

- Κωνσταντέλλου Αθηνά
 - Γώγος Χρήστος
 - Βλάχου Γεωργία
 - Λογοθέτη Αικατερίνη
 - Γεράκη Αικατερίνη
 - Κατσικάρης Δημήτριος
- Τα αναπληρωματικά μέλη:
- Μακρή Σταυρούλα (Ρούλα)
 - Αγγέλης Σπυρίδων

Απόντες από την συνεδρίαση:

Τα τακτικά μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής κ.κ.:

- Τουμαζάτου Μαριάννα
- Παπασπύρου Αθανασία
- Βάρσου Μαργαρίτα
- Μπαλάφας Γεώργιος

Εκ των ανωτέρω απόντων τακτικών μελών τα δύο (2) έχουν αντικατασταθεί από τα αναπληρωματικά μέλη.

Χρέη Γραμματέα της Περιφερειακής Επιτροπής εκτελεί η υπάλληλος της Περιφέρειας Αττικής, κα Ντόβα Μαρία.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία καθώς στην συνεδρίαση συμμετέχουν 9 από τα 11 μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής, ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Χαρδαλιάς Νικόλαος δίνει το λόγο στον κύριο Λυκοτραφίτη και στην κα Σκουλά, οι οποίοι ενημερώνουν τα μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής για τα εξής:

Σας διαβιβάζουμε την ανωτέρω δικαστική απόφαση, που κοινοποιήθηκε στην Περιφέρεια Αττικής την 2.12.2025 (**λήξη προθεσμίας για την τυχόν άσκηση έφεσης την 2.2.2026**) και σας εκθέτουμε τα εξής, λαμβανομένου υπόψη ότι η εισήγηση-γνωμοδότηση για την άσκηση ή μη

έφεσης κατά της ως άνω δικαστικής απόφασης (σχετικά με την πυρκαγιά της 23-07-2018 στην Ανατολική Αττική) και η τυχόν άσκησή της δεν έχει, βάσει της μέχρι σήμερα ενημέρωσης του Γραφείου μας, ανατεθεί σε εξωτερικό δικηγορικό γραφείο-εταιρεία, παρότι πρόκειται για υπόθεση την οποία χειρίστηκε ενώπιον του άνω Δικαστηρίου εξωτερική δικηγορική -εταιρεία:

1. Με την υπ' αριθ. **11681/2025** απόφαση έγινε εν μέρει δεκτή η με ΑΓ 4374/2023 αγωγή και αναγνωρίστηκε η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου, της Περιφέρειας Αττικής και του Δήμου Ραφήνας - Πικερμίου, ευθυνομένων αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, να καταβάλουν νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής και μέχρι εξοφλήσεως στην πρώτη ενάγουσα Α.Κ. το ποσό των 120.000 € ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης και στην δεύτερη ενάγουσα Π.Μ. το ποσό των 75.000 € ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης, για τον θάνατο της Β.Κ., μητέρας της πρώτης ενάγουσας και γιαγιάς της δεύτερης ενάγουσας, εξαιτίας της πυρκαγιάς που έλαβε χώρα την 23.7.2018 στην Ανατολική Αττική καθώς και στην δεύτερη ενάγουσα Π.Μ. το ποσό των 5.000 € ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για την καταστροφή της οικίας της από την ίδια αιτία, ενώ απορρίφθηκε η αγωγή ως προς τον τρίτο ενάγοντα Δ.Μ. και ως προς τον τρίτο εναγόμενο Δήμο Μαραθώνα.

2. Σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων 481, 482 και 487 του Αστικού Κώδικα, εις ολόκληρον ευθύνη σημαίνει ότι έκαστος των εναγομένων είναι υπόχρεος σε καταβολή ολόκληρου του ποσού και δεν δύναται να αρνηθεί έναντι του ενάγοντος την υποχρέωσή του αυτή με το αιτιολογικό ότι είναι και άλλος εναγόμενος υπόχρεος, σε περίπτωση όμως που καταβάλει ένας εξ αυτών το ποσό αυτό απαλλάσσονται και οι λοιποί έναντι του δανειστή (ενάγοντος), ενώ εκείνος που κατέβαλε, δύναται να αναζητήσει το ποσό που κατέβαλε από τους λοιπούς συνοφειλέτες, αναλόγως του μέτρου ευθύνης εκάστου που τυχόν θα καθοριστεί με δικαστική απόφαση, κατόπιν άσκησης σχετικής αγωγής (αναγωγής) εκ μέρους του.

3. Το δικάσαν Δικαστήριο, παρά τις κρίσεις του περί των πράξεων και παραλείψεων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες ήταν επαρκώς ικανές και μπορούσαν, αντικειμενικώς, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων και με βάση και τα διδάγματα της κοινής πείρας, να επιφέρουν το ζημιογόνο αποτέλεσμα, ήχθη σε κρίση περί αποζημιωτικής ευθύνης και της Περιφέρειας Αττικής, εις ολόκληρον ευθυνομένης με το Ελληνικό Δημόσιο.

4. Μέχρι σήμερα, όλες οι αποφάσεις που έχουν περιέλθει σε γνώση μας διαλαμβάνουν στο σκεπτικό τους αντίστοιχες κρίσεις με τις ως άνω καθ' ο μέρος αφορά στο Ελληνικό Δημόσιο.

Αντιθέτως, καθ' ο μέρος αφορά στην Περιφέρεια Αττικής υπάρχει σειρά δικαστικών αποφάσεων, με τις οποίες έχουν απορριφθεί συναφείς αγωγές κατά το μέρος που στρέφονταν εναντίον της (Ενδεικτικώς: οι υπ' αρ. 17531/2023, 8832/2023, 596/2024, 4689/2024, 17487/2023, 11017/2023, 8334/2024, 16129/2023, Α3043/2024, 6874/2023 αποφάσεις κ.α).

Λαμβάνοντας υπόψη τα κριθέντα με τις ως άνω απορριπτικές για την Περιφέρεια Αττικής δικαστικές αποφάσεις, τα όσα εκτέθηκαν με τις έγγραφες απόψεις της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας και τα στοιχεία της δικογραφίας της ανωτέρω υποθέσεως, θα στοιχειοθετούντο, κατ' αρχάς, πλείστοι λόγοι για την άσκηση έφεσης κατά της ανωτέρω δικαστικής αποφάσεως.

5. Ωστόσο, όπως είναι γνωστόν, στο νομοσχέδιο για την «Ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις» περιελήφθη διάταξη περί μη άσκησης ή παραίτησης, κατά περίπτωση, από ένδικα μέσα σε δίκες που αφορούν αγωγές για αξιώσεις που γεννήθηκαν λόγω της πλημμύρας της 15ης.11.2017 στην ευρύτερη περιοχή της Μάνδρας Αττικής και της πυρκαγιάς που εκδηλώθηκε την 23η.7.2018 στην Ανατολική Αττική.

Η διάταξη αυτή, όπως εισήχθη στην Βουλή των Ελλήνων, αφορούσε αρχικά μόνο το Ελληνικό Δημόσιο, δεδομένου και του ότι το τελευταίο δεν τελεί στις ως άνω συναφείς δίκες με την Περιφέρεια Αττικής (και τους Δήμους) σε σχέση αναγκαστικής ομοδικίας, αλλά σε σχέση απλής ομοδικίας, πλην όμως κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου προστέθηκαν στις υπόψη ρυθμίσεις και οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Ως εκ τούτου το άρθρο 224 του Ν. 5193/2025, όπως ισχύει, ορίζει τα εξής:

«1. Κατά οριστικών αποφάσεων πρωτοβαθμίων διοικητικών Δικαστηρίων, με τις οποίες σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' ή β' βαθμού κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί αστικής ευθύνης, επιδικάζονται: α) χρηματική ικανοποίηση λόγω

ψυχικής οδύνης υπέρ μελών οικογένειας προσώπου που απεβίωσε ή λόγω ηθικής βλάβης εξαιτίας τραυματισμού προσώπου και β) νοσήλεια, ... ή παροχή κατά το άρθρο 931 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) είτε... είτε κατά την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε την 23η.7.2018 στην Ανατολική Αττική, το Ελληνικό Δημόσιο ή οι Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού δεν ασκούν ένδικο μέσο ή παραιτούνται από το ασκηθέν... 2... 3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται δίκες, που κατέστησαν εκκρεμείς ενώπιον δευτεροβάθμιων διοικητικών δικαστηρίων, κατόπιν άσκησης έφεσης εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου κατά το μέρος που αφορούν απαιτήσεις της παρ. 1. 4. Το δικαίωμα αναγωγής του Ελληνικού Δημοσίου ή των Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού κατά συνυπόχρεου τρίτου, δεν επηρεάζεται από τις διατάξεις του παρόντος».

Κατ' αρχάς, θα πρέπει και εν προκειμένω να επισημανθεί ότι με τις ανωτέρω διατάξεις δεν παρακωλύεται το δικαίωμα των εναγόντων-εναγουσών στις ως άνω υποθέσεις, να ασκήσουν, σύμφωνα με τις πάγιες δικονομικές διατάξεις, ενόψει, άλλωστε και του, διασφαλίζοντας το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, άρθρου 20 του Συντάγματος, που έχει εφαρμογή και στις διοικητικές δίκες, ένδικα μέσα κατά εκδοθεισών ή εκδοθησομένων δικαστικών αποφάσεων.

Περαιτέρω, με τις ως άνω διατάξεις της παρ. 1 προβλέφθηκε, ως προεκτέθηκε, ότι πέραν του Ελληνικού Δημοσίου και οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού (Δήμοι και Περιφέρεια Αττικής) δεν ασκούν ένδικα μέσα ή παραιτούνται από τα ήδη ασκηθέντα, στο μέτρο που πρόκειται για αξιώσεις που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό τους πεδίο.

Σημειώνεται, ότι για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων δεν έχει περιέλθει, μέχρι σήμερα, σε γνώση μας, κάποια διευκρινιστική εγκύκλιος, ενώ από τις μέχρι σήμερα δικαστικές αποφάσεις των αποκλειστικά αρμόδιων κατά το Σύνταγμα και το νόμο Δικαστηρίων δεν έχουν επιλυθεί ενιαίως και στο σύνολό τους τα νομικά και ερμηνευτικά ζητήματα που ανακύπτουν εξ αυτών.

6. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 92 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Ν. 2717/1999), όπως ισχύει δεν υπόκεινται σε έφεση αποφάσεις που αφορούν σε χρηματικές διαφορές, αν το αντικείμενο τους δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

7. Κατόπιν και της ανακοίνωσης της Περιφέρειας Αττικής για την άμεση υλοποίηση των προβλέψεων του ν. 5193/2025, παραθέτουμε τα εξής όσον αφορά στο ζήτημα του κατά πόσο οι αξιώσεις που επιδικάστηκαν με την ως άνω δικαστική απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών εμπίπτουν ή μη στο ρυθμιστικό πεδίο των ως άνω διατάξεων:

Στην προκειμένη περίπτωση και σύμφωνα με τα λεπτομερώς ανωτέρω εκτεθέντα:

Η υπ' αριθ. **11681/2025** απόφαση αφορά, καταρχήν, στην επιδίκαση ποσού 120.000 € ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης στην πρώτη ενάγουσα Α.Κ. καθώς και ποσού 75.000 € ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης στην δεύτερη ενάγουσα Π.Μ. λόγω του θανάτου της Β.Κ., μητέρας της πρώτης ενάγουσας και γιαγιάς της δεύτερης ενάγουσας, εξαιτίας της πυρκαγιάς της 23.7.2018 στην Ανατολική Αττική, συνεπώς οι επιδικασθείσες αξιώσεις εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 224 παρ. 1 του Ν. 5193/2025, για τις οποίες προβλέπεται η μη άσκηση ενδίκου μέσου.

Όσον δε αφορά στην επιδίκαση, με την υπ' αριθ. **11681/2025** απόφαση, ποσού 5.000 € στην δεύτερη ενάγουσα Π.Μ. ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για την καταστροφή της οικίας της εξαιτίας της πυρκαγιάς της 23.7.2018 στην Ανατολική Αττική, το επιδικασθέν ποσό δεν υπερβαίνει το όριο των 5.000 € προκειμένου να χωρεί παραδεκτός έφεση.

Με βάση τα παραπάνω εισηγούμαστε την μη άσκηση έφεσης κατά της ανωτέρω **11681/2025** απόφασης του 19^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

Σύμφωνα με το άρθρο 176 παρ. 1 περ. θ' του Ν. 3852/2010, ως ισχύει, σε συνδυασμό με το άρθρο 175Α του ίδιου Νόμου, η Περιφερειακή Επιτροπή «...αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων...» και ως εκ τούτου παρακαλείσθε όπως αποφασίσετε σχετικά.

Μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της
η Περιφερειακή Επιτροπή
ομόφωνα αποφασίζει

Την μη άσκηση έφεσης κατά της ανωτέρω **11681/2025** απόφασης του 19^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Χαρδαλιάς

Τα Μέλη
Κωνσταντέλλου Αθηνά
Γώγος Χρήστος
Βλάχου Γεωργία
Λογοθέτη Αικατερίνη
Γεράκη Αικατερίνη
Κατσικάρης Δημήτριος
Μακρή Σταυρούλα (Ρούλα)
Αγγέλης Σπυρίδων